

URZĄD PATENTOWY
POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

Dokument patentowy

NA MOCY USTAWY Z DNIA 19 PAŹDZIERNIKA 1972 R.
O WYNAŁAZCZOŚCI (DZ. U. NR 43, POZ. 272) ZOSTAŁ
UDZIELONY NA RZECZ

Wyższej Szkoły Inżynierskiej, Lublin

PATENT TYMCZASOWY

NR 78560

NA WYNAŁAZEK PT. "Suwak do ustalania wymiarów
części maszyn przeznaczonych do montażu
metodą selekcyjną"

PRZEDSTAWIONY W OPISIE PATENTOWYM
WŁĄCZONYM DO NINIEJSZEGO DOKUMENTU

PATENT TYMCZASOWY

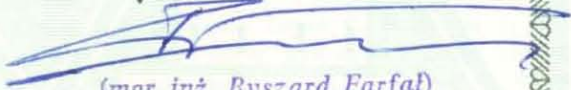
TRWA OD DNIA 23 października

19 72R.

WARSZAWA, DNIA 15 lipca

1976 R.

✓PREZES

(mgr inż. Ryszard Farfał)

Patent tymczasowy dodatkowy
do patentu nr _____

Kl. 42m¹,1/00

Zgłoszono: 23.10.1972 (P. 158426)

Pierwszeństwo: _____

MKP G06c 1/00

Zgłoszenie ogłoszono: 01.06.1973

Opis patentowy opublikowano: 30.08.1975

Twórca wynalazku: Stefan Słonec

Uprawniony z patentu tymczasowego: Wyższa Szkoła Inżynierska,
Lublin (Polska)

Suwak do ustalania wymiarów części maszyn przeznaczonych do montażu metodą selekcyjną

1

Przedmiotem wynalazku jest suwak do ustalania wymiarów części maszyn, przeznaczonych do montażu metodą selekcyjną, zwłaszcza łożysk tocznych.

W obecnym stanie techniki ustalanie wymiarów części do montażu selekcyjnego np. łożysk tocznych jest prowadzone w oparciu o nomogramy lub specjalne tabele. Oba te sposoby posiadają tę niedogodność, że przy stosowaniu nomogramów łatwo powstają pomyłki, natomiast posługiwanie się tabelami jest niewygodne z uwagi na duże wymiary tabel, przy czym konieczność stałego skupienia uwagi powoduje szybkie zmęczenie i niedokładności odczytów.

Celem wynalazku jest skonstruowanie takiego przyrządu, któryby umożliwiał szybkie i dokładne ustalenie odpowiednich wymiarów dla poszczególnych, uprzednio wyselekcjonowanych, kojarzonych ze sobą części maszyn oraz pozwolił na maksymalne wykorzystanie przeznaczonych do montażu elementów.

Dla osiągnięcia tego celu zostało wytyczone zadanie opracowanie suwaka, składającego się z nieruchomej pochwki i przesuwnej listwy, przy czym nieruchoma pochwka na swej górnej stronie ma naniesione umowne symbole, odpowiadające wymiarowej grupie selekcyjnej jednego z montowanych elementów maszyny i posiada wykonane okienko tak, aby w jego świetle znajdowały się umowne symbole wymiarowej grupy selekcyjnej

2

drugiego montowanego elementu maszyny, przy czym wymiarowe grupy selekcyjne drugiego i trzeciego elementu montażowego maszyn są naniesione symbolami umownymi na przesuwnej listwie suwaka.

Suwak według wynalazku posiada zwartą budowę, prosty układ pozwalający na łatwe posługiwanie się suwakiem. Poza korzyścią techniczną, stwarzającą dogodne warunki szybkiego doboru części maszyn, przeznaczonych do montażu selekcyjnego, pozwala on również na maksymalne wykorzystanie wyprodukowanych części maszyn.

Suwak według wynalazku, w przykładzie wykonania, jest przedstawiony na rysunku.

Suwak składa się z dwóch części, to jest nieruchomej pochwki 1 oraz przesuwnej listwy 2. Nieruchoma pochwka 1 posiada okienko 3 oraz naniesiony szereg umownych symboli, wymiarowej grupy selekcyjnej, montażowej części A np. a₁ a₂ a₃... Na części ruchomej suwaka — listwie przesuwnej 2 są naniesione umowne symbole szeregów wymiarowych grup selekcyjnych, pozostałych montażowych części C, B np. c₁ c₂ c₃ ... b₁ b₂ b₃ ... przy czym wymiarowa grupa selekcyjna naniesionej części C znajduje się w świetle okienka 3 nieruchomej pochwki 1.

Sposób posługiwania się suwakiem jest przedstawiony w przykładzie niżej podanym oraz na rysunku. W okienku 3 nieruchomej pochwki 1 należy ustawić numer wymiarowej grupy selek-

cyjnej np. pierścienia wewnętrznego łożyska tocznego C, który został przewidziany do montażu, natomiast grupy selekcyjne kulek A i pierścienia zewnętrznego B dobierane są spośród numerów wymiarowych grup selekcyjnych tych elementów, które pokrywają się poziomo.

W przedstawionym niżej przykładzie można skojarzyć elementy łożyska tocznego z następujących wymiarowych grup selekcyjnych

C	A	B
c ₆	a ₁	b ₁
c ₅	a ₁	b ₂
c ₄	a ₂	b ₂
c ₃	a ₂	b ₃
c ₂	a ₃	b ₃

Poruszając listwę przesuwaną względem pochwki można uzyskać wszystkie możliwe skojarzenia, montowanych części w granicach ustalonych wymiarowych grup selekcyjnych.

Zastrzeżenia patentowe

1. Suwak do ustalania wymiarów części maszyn przeznaczonych do montażu metodą selekcyjną, zwłaszcza łożysk tocznych składających się z nieruchomej pochwki i przesuwnej listwy, gdzie elementy przeznaczone do montażu zostały uprzednio wyselekcjonowane i posegregowane w wymiarowe grupy selekcyjne, **znamienny tym**, że ma na górnej stronie nieruchomej pochwki (1) okienko (3) oraz naniesione umowne symbole grupy selekcyjnej jednego z elementów montażowych maszyny (A), natomiast na przesuwnej listwie (2) są naniesione symbole grup selekcyjnych pozostałych elementów montażowych (C i B).

2. Suwak według zastrz. 1, **znamienny tym**, że okienko (3) jest wykonane tak aby w jego świetle znajdowały się umowne symbole wymiarowej grupy selekcyjnej jednego z pozostałych elementów (C).

